

IN PACE IN IDIPSUM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

II. ÉVF. 1901. 6. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IV., váczy-u. 46

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó végén

STEPHANEUM NYOMASA BUDAPESTEN

VIRGO IPSUM, QUEM GENT

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

ÖRÖKIMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: Jézus szive a XX. század menedéke. — A buzgó áldozás. — Borongás. — Res sancta puer! — Az Oltáriszentség különböző nevei. — Urnapja Tonga szigetén. — Az örökimádás-társulat s a szegény templomokat segítő egyesület terjesztéséről. — A rabló János. — Oltáregyesületi ügyek: 1. Az örökimádási zárda fölavatása. 2. Az egyházmegyei megbízott urakhoz... 3. Az esztergomi oltáregyesület. 4. Tárgyak lajstroma. — Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről. — Egyházi ruhák. — A budapesti Mária-congregatio fiúnevelő-intézetének programja. — Irodalom. — Hirdetések.

Jézus szive a XX. század menedéke.

Minden századnak megvannak a maga eszméi, jelszavai, vezérelvei, melyek irányítják a nemzetek cselekvéseit, átalakítják ugy az egyesek, mint az egész társadalomnak gondolkozásmódját. Ezek mozgatják s éltetik mintegy a társadalmat. Megesik, hogy az ily mozgalom átlépi a korlátokat s szertelenségbe csap; nagyon sokszor veszélybe sodorná az emberiség jövőjét, ha az isteni Gondviselés, melynek nyilatkozását minden nagyobb szerű mozgalom alkalmával bámulva vesszük észre, nem hozott volna létre egy oly intézményt, mely az emberi szenvedélyek hatáskörén kívül esvén, gátat szabjon a szenvedélyek féktelenségének s visszaterelje azokat rendes medrükbe. E célból hozta létre Isten a kereszténységet s benne az egyházat.

Tizenhét század óta az emberiség történetének minden nevezetesebb mozzanatánál fontos szerepet játszik e kereszténység. Mióta kivette az embert a barbárság sötétjéből a műveltség ölébe, mióta létrehozta a civilizált társadalmat, ennek fájdalma az övé is volt, a társadalom küzdelmeiben ő is részt vett, a társadalom eszméit ő is átérezte, ha jók voltak azok, követte, ha rosszak, iparkodott azokat javítani. Valahányszor oly tévely kezdett elharapódzni, mely veszélylyel fenyegette ugy a vallást, mint a társadalmat, azonnal fölemelte intő szózatát, utalt a veszélyekre s mindannyiszor nagy tapintattal oly vallásos tiszteletet honosított meg, mely kiváltkép alkalmas volt a társadalmi bajok ellensúlyozására. A kereszténység IV. századában, midőn az üldözések megszűntek s a keresztények kiléptek a katakombák homályából a szabad ég alá, mindinkább vesztett a kereszténység eredeti tisztaságából s bizonyos lanyhaság kezdett elharapódzni.

Ekkor meghonosította az egyház a szent kereszt tiszteletét s ennek eredménye volt jórészt, a régi vallásos szellem újraébredése. Midőn egymásután burjánzottak föl a különböző tévtanok s a szivek elhidegülése következtében beállott reformatio már előre vetette árnyékát, különösen hangsúlyozta az egyház az Oltáriszentség tiszteletét s ennek szelleme szülte a Szent Teréziákat, a Xav. Ferenczeket, a Páli Szent Vinczéket.

Napjainkban pedig, midőn a szivek annyira elhidegültek s az ebből származó különféle tévtanok veszélylyel fenyegetik a társadalmat, az egyház ismét hangosabban emeli föl a szavát s az oltáron trónoló szeretet királya felé tereli újra a hivek lelkesedését, de különösen azt akarja kiemelni, hogy az oltár királyának leggyengédebb érzelmeire van szükségünk s ezért Jézus Szive tiszteletét ajánlja különösen a hiveknek, ettől várva a társadalmi bajok orvoslását. E tisztelet tárgyáról s lényegéről akarok most röviden értekezni, kutatván főkép: vajjon joggal s mennyiben nevezhető Jézus szentséges Szivének tisztelete korszükségletnek.

* * *

Hitünk tanítása szerint a szent Sziv tiszteletének s imádásunknak tárgya Jézus testi Szive, a mennyiben a hypostatica unio folytán az Isten-ember imádandó testének lényeges alkatrésze. Tehát nem a puszta anyag, az élet-telen hústömeg tárgya tiszteletünknek, hanem az élő s az organismust éltető sziv.

Van azonban e tiszteletnek symbolikus oldala is. A szivet u. i. közönségesen az érzelmek, nevezetesen a szeretet érzékhelyének és jelképének tekintjük. Jézus Szive is az ő szeretetét és érzelmeit akarja jelképezni. Ezeknek a krisztusi érzelmeknek és erényeknek *az Isten-ember Szivét eltöltő szeretetnek az emberek közt való terjesztése céljából rendelte el e tiszteletet maga az isteni Üdvözítő*, az emberiség nagy tanító-mestere. Ezt célozza a szent Sziv tisztelete. Azt a szeretetet kell meghonosítani ismét a földön, mely Jézus Szivét dagasztotta, az ő erényeire kell terelni a folyton nyugtalankodó s boldogság után törekvő, esengő kor figyelmét. Ez a szent Sziv tiszteletének fő célja. Midőn a politikai és társadalmi válságok közepette annyi különféle terv merül föl, melyekkel a beteg társadalom bajait orvosolhatni vélik, midőn naponként támadnak próféták és apostolok, kik fennen hirdetik, hogy föllelték a helyes gyógyírt s midőn mindezek mitse segíthetnek a bajon, ismét nyilatkozik az isteni Mester, csendesesen, zajtalanul mint 18 század előtt s megadja a társadalom sebeire a gyógyírt, föltüntetve egyuttal a baj tulajdonképeni gyökerét. A szeretetet nélkülözi korunk, ezt kell megszereznie. De honnan, kitől merítsen szeretetet, midőn körülötte minden csak ez után eseng? Honnan? A szeretet kiapadhatatlan forrásából, annak az Isten-embernek szivéből, ki irántunk való szeretettől lángolva

leszállt a földre, hogy bennünket megváltson s szeretetének árával a föld képét megújítsa. Azt az eszményt kell követnie az emberiségnek, ki mindenét fölládozta az ember iránt érzet szeretetből. Krisztusnak Isten iránt való szeretete, embertársaival s övéivel szemben tanusított gyengéd szeretete s hazaszeretete ragyogjon a kor előtt követendő példányképül, ez hassa át a társadalmat s akkor nem kell félnünk a jövőtől, a bizonytalan jövő nem szolgáltat aggodalomra okot. Ezen nemes érzelmek meg fogják teremni azon erényeket, melyek erősebb nemzedéket hoznak létre, mint a spártai vagy római volt s főképp nemes, önzetlen, önfeláldozó, fenséges jellemeket fognak létrehozni, hasonlóakat a krisztusi jellemhez, olyanokat, melyeknek korunk első sorban híján van, mivel a korszellem épen nem kedvez ezen erényeknek.

Vegyük sorra ez erényeket s szemléljük első sorban Jézusnak *Isten iránt való szeretetét, az ő vallási fölfogását*. Egész földi életében tapasztalható mennyei Atyja iránt tanusított gyengéd szeretete, lépten-nyomon hangsúlyozza a neki tartozó tiszteletet és teljes odaadást. Egész életét Istennek áldozá, úgy, hogy Atyja akaratának teljesítését nevezi mindennapi kenyérének is. (Ján. IV. 34.) S minő volt a szeretet, minő az imádás, melylyel az Atyát tisztelte s melyet az emberektől is követelt Atyja számára! Benső, gyöngéd, mely az egész szívet átjárja, mely közben az imádkozó mintegy beléolvad az Istenségbe. Az a fenséges imádság, melyre megtanította az embert, a «Miatyánk» hiven visszatükrözi Jézus vallási fölfogását. Egyszerűségében s bensőségében sokkal megkapóbb, mint az emberiség legnagyobb lángelméinek ilyenmő kísérletei, a mint hogy Jézus vallása is messze fölülmulja az ó- és ujkor legnagyobb bölcselőinek vallási rendszereit. Mindannyiból hiányzott az az elem, mely Krisztus vallását *általánossá* tette, hiányzott a gyengédség, bensőség, a szeretet. Sem a régi, sem a modern pogány bölcselők nem voltak képesek ezt fölfedezni s megérteni. Azok pedig, kik föltalálhatták volna ezt vallásukban, a zsidó írástudók, nem akarták érvényesíteni. Nem akartak vallásukban a szeretetnek helyt engedni s ellenségei voltak Jézusnak ép azért, mivel ennek meghonosítására tört.

Az írástudók mindkét része, az anyagelvű, hitetetlen sadduceusok ép úgy, mint a külsőségeket hajhászó phariseusok heves ellenségei voltak Jézusnak. Az ezekkel folytatott viták képezik Jézus életének legszomorubb, másrészt azonban legfőlemelőbb mozzanatait. Szomorú mindenesetre, midőn látjuk, miként állja utját a külsőségekhez tapadó önzés és szűkkeblőség a szeretet diadalának, de főlemelő másrészt, midőn a legszeretőbb szív sugallta feleleteket halljuk, melyek a közeli ébredést, a szeretet országának diadalát jelzik. Mily nevetséges a phariseusok kicsinyes áskálódása, midőn kikelnek Jézus ellen, hogy szombati napon gyógyít s mily fenséges Jézus felelete, melyben a szeretet parancsát föléje helyezi mindennemű szertartási törvénynek.

Jézus egész nyilvános élete folytonos harcz e képmutató irástudók s ezeknek élettelen, sivár tana ellen, melylyel szembeállítja az ő szeretettől duzzadó tanát. Az ezekkel folytatott vitatkozások közt fejlett ki lassankint a kereszténység fenséges rendszere. S mióta ez isteni tan meghódította a világot, azóta folyton ismétlődnek ama heves küzdelmek, melyeket Krisztus szeretetének kellett küzdenie a sadduceusokkal s a phariseusokkal. Tizen-nyolcz század óta küzd e két irányzat egymással s bizony alig volt hevesebb bármikor is a küzdelem, mint napjainkban, midőn a szivek keménysége s hidegsége mindinkább számüzi Istent az emberek köréből, midőn a kereszténység szerető Istenét egy gőgös parancsolóval, egy szivtelen urral akarják pótolni csak azért, hogy megutáltassák s száműzzék a társadalomból, hogy ismét meghonosodjék a nyers anyag uralma s az ember azon ideális magaslatról, melyre a szeretet vallása emelte, ismét lesüljedjen s a föld rögéhez tapadjon. Nagyon időszerű ily viszonyok közt a szent Sziv tisztelete. Vissza kell terelni az emberiséget a szeretet e forrásához, ha azt akarjuk, hogy ismét nyugtot s üdülést leljen az anyagi küzdelmek közt kimerült lélek, mely szomjuhozza a szeretetet s hiába keresi, mivel az anyagban föl nem találja. Az isteni szeretet, mely elnémitotta a sadduceusokat, a modern sadduceusok tanát is tönkre fogja tenni s diadalra juttatja a szeretet tanát.

S ha volt század, melyben a phariseismus diadalmaskodott, a mienk bizonyára az, midőn a külső formákhoz való ragaszkodás a legnemesebb eszmék bukását okozza, midőn a bűn és gonoszság tetszetős lepel alatt szabadon garázdálkodik, midőn folyton hidegebbek lesznek azoknak szivei, kik arra vannak hivatva, hogy a szentély szükségleteit lássák el s mintaképei legyenek az emberiségnek. Még nem igen virradtak oly gyászos napok a katholicizmusra, mint korunkban s a dolog elfogulatlan bírálata meggyőző bennünket arról, hogy ennek oka abban keresendő, hogy a vezetők egy része megszűnt érezni, szeretni. Midőn a vezér nem fogja föl állását fensőbb szempontból, mondjuk ki nyiltan: midőn célja nem az, hogy föláldozza magát az emberiségért szeretetből, sikeres működésre kilátása sem lehet. Midőn a pap csak az oltárnál az, midőn a tanító vallási parancsolatokat fennen hirdeti, maga azonban meg nem tartja, midőn ily módon nemcsak szivéből, hanem a vallásból is száműzte az éltető elemet, a szeretetet, az «nem gyűjt, hanem szétszor». S ezért helyesen mondja a nagy francia püspök, hogy «a phariseismus minden idők átka; a vallás örökös üszöge».¹

A vallási életben lábrakapott elhidegülés és lanyhaság a társadalom minden rétegében érezteti káros hatásait. Nincs állás, mely e szivbeli elhidegülés következményeit ne sinylené. S az a kör, melyet első sorban a szeretet hoz létre s tart össze, az sinyli meg leginkább a napjainkban lábrakapott rideg világnézet következményeit, t. i. *a család*. Boldogság után eseng

¹ Bougaud: A ker. és korunk. II. 357.

korunk, minden mozgalmá ezt czélozza s ezt az anyagban, a földi javakban keresi s kizár ebbeli törekvéséből minden eszményit. Hagyján volna ez bármely téren, de hogy családot, boldog házi tűzhelyt hogy lehet képzelni ily fölfogás mellett, az érthetetlen. Korunk nemcsak hirdeti, hanem törvénybe is ígatta az elvet, hogy a családi élet alapja az érzéki ösztön. S ha ennek következményeit kutatjuk, a barbárság felé közelgő római császárság végnapjainak undorító drámái tárulnak föl szemeink előtt, mert hiányzik a boldog családi élet létalapja: a szeretet. Föláldozták ezt a hangzatos elv kedvéért, mely a «szabadelvű haladás» immár kétes hirű czégére alatt végveszélybe sodorja ma már a társadalmat is.

(Folyt. köv.)

A buzgó áldozás.

A szent áldozás gyümölcsei megfelelnek a hozzá való készülésnek.

Beszél a történelem a szászok herczegéről, Wittekindről, midőn mint pogány Nagy Károly ellen harczolt.

Husvéti időszak lévén, a nagy vitéz kíváncsi volt, vajjon mi történhetik ekkor a keresztényeknél.

Zarándokruhát öltött magára, belopódzott az ellenség táborába s így kedvére bámulhatta a megható szertartásokat, melyeken részt vettek a híres Károly császárnak katonái.

Különösen nagy hatást gyakorolt rá a szentmiseáldozat, melyet most látott először.

Azonban sokkal inkább csodálkozott, midőn a szentáldozás alkalmával minden egyes szent ostyában, melyet a pap a katonáknak nyújtott, egy gyönyörűséges fénytől körülövezett kis gyermeket látott, a ki örömet pihent az áldozók legnagyobb részének ajkain, míg ellenben némelyek elől mintegy vissza akart huzódni s rossz előkészületük miatt látható undorral adta csak magát eledelül nekik.

Wittekind mély bámulattal tért vissza táborába. A csodálatos jelenet, melynek tanuja lehetett, folyton követte őt és nem hagyta nyugodni.

Ez a szép gyermek, ki oly szeretettel táplálta és erősítette a keresztény katonákat, ki lehetne más, mint az ő Istenök?

Ez a gondolat és az isteni kegyelem működtek lelkében. Kevés idő múltán megismerkedett a keresztény vallás tanaival, katholikussá lett és egyszersmind népeinek apostola.

Ezentul egész boldogságát találta a szent áldozásban.

Ilyenkor beszélgetett azokkal, kik körülvették őt, szólt az Oltáriszentségről; említést tett a csodáról, melynek boldog tanuja volt. Aztán a szent áldozás apostolává szegődött s különösen hangsúlyozta a szeretetet, tiszteletet,

melylyel viselkednünk illik az Oltáriszentséggel szemben; különösen kiemelte azon nagy gondot, melylyel készülni kell a szent áldozásra, hogy a tiszta-ság Istene mosolyogva és kegyelem-dus ajándékokkal jöhessen szivünkbe, nem pedig tartózkodva és üres kézzel.

Bár mi is, mindannyian, mindig oly határtalan buzgósággal vehetnők magunkhoz az angyalok kenyerét, mint e nagy vitéz.

A mit az Ur Jézus tőlünk vár, az nem az érzéki buzgóság, a mely épen nem mi tőlünk függ; hanem inkább — általánosan beszélek — a szilárd elhatározás, semmit sem tenni, a mi visszatetszhetnék Istennek; az iparkodás, hibáinktól megtisztulni és a keresztény erényeket gyakorolni; a folytonos hűség vallásos gyakorlataink teljesítésében és a szent áldozásra való különös tekintetből — a legkisebb hibák elkerülése, az összeszedettség a közvetlen előkészület idején és a hit, alázat s szeretet buzgó föl-ébredése.

Leginkább mutatkozik a lélek ezen buzgósága a folyton növekedő vágyban, melylyel az Oltáriszentséghez és a szent áldozáshoz vonzódik.

Ily buzgósággal áldozott azon protestáns ifju, a ki — midőn alig egy napja, hogy visszatért a katolikus hitre — könyvek között kérte az engedélyt, még egyszer szivébe *fogadhatni az Ur Jézust, mielőtt meghalna.* «Kérve kérlek — mondá esdő hangon — ne tagadjátok meg tőlem ez örömet, mely a legjobb és legnagyobb, mert a mennyei boldogságnak mintegy a kezdete».

Igen gyakran térdelt a szentegyház előtt egy gyermekifju; hosszasan maradt ott az édes Jézus lábainál és kérte őt, engedje mielőbb az első szent áldozáshoz, siettesse az órát ugy, mint csodálatos módon boldog Imeldával történt. Ez volt napközben gondolata, éjjelenként erről álmodott. Ezek után könnyen képzelhetjük a jámbor fiunak áhívatát, midőn elérkezett számára a várva-várt óra.

Egy másik fiatal lélek *lelkiatyjához fordult*, engedélyt kérve a gyakrabbi szent áldozásra. «És miért óhajtod ezt?» kérdé a tisztelendő ur. — «Hát azért, mert Jézussal szeretnék minél gyakrabban egyesülni.» — «Jó, jó, értem e kívánságodat, de gondolod, gyermekem, hogy az édes Jézus maga is kívánja?» — «Oh, hogyne kívánná, feleli habozás nélkül a gyermek; az Ur Jézus sokkal jobban szeret engem, mint a mennyire én szeretem őt, pedig már ugy érzem, hogy végtelenül szeretem és kívánom, hogy szivembe szálljon.»

Hősök is vannak az Oltáriszentséget szerető lelkek között, a kik mindenre képesek, hogy a szent áldozást egyszer se mulasszák el.

Egy növendékpapnak el kellett utaznia 3 órakor reggel; délig böjtölt, csak hogy a szent áldozásban részesüljön. A fáradtság és a böjtölés nem került neki áldozatába, ha szeretetének tárgyára gondolt.

Egy ifju tanulmányai elvégeztével visszatért a szülői házba; 10 kilométernyi utat kellett tennie reggelenként, hogy a szent áldozáshoz járulhasson. S minden reggel ott volt a templomban. Kinevették. «Nem bánom, mondá egy napon; minél többet csufolnak, annál inkább hű maradok a naponkénti szent áldozáshoz. Bár lehetne nem egyszer, hanem naponta többször áldozni!»

Mily boldogok az ilyen buzgó lelkek és minő szép példát adnak a világnak!

Ott látjuk őket a szent áldozás előestéjén, mély imába merülve s mintegy elragadtatva az oltár előtt. Gyakori és buzgó lelki áldozásokkal készülnek a valóságos áldozásra.

Az egyesülés boldogságára gondolt az egyik esténként, midőn nyugalomra tért. Reggel az Ur Jézusra gondolt legelőször s midőn a szentmise ideje elérkezett, inkább repült, mint ment a templom felé, a kenyérházhoz.

Mint egy angyal, úgy vett részt a szent áldozásban; élő hit sugárzott egész lényegéből, szive repesett a szeretettől s midőn egyesült az isteni Jegyessel, mindinkább eltűnik előtte minden; nem lát mást, csak Jézust és magát; Jézust önmagában, Jézust önmagával. Mi mindent nem kér tőle! kitarja szívét bánatával, örömeivel; beszél a bűnösökről, a szenvedőkről; csak egy a kívánsága: nem élni soha távol Jézustól, nem szeretni mást, mint Őt. És Jézus meghallgatja, Jézus felel, Jézus mosolyog, Jézus áldja őt!

Néha talán nincs többé szavunk, pedig annyit szeretnénk közölni az édes Jézussal! Csak sirni vagyunk képesek. Nem tesz ez semmit. Némaságunkat érti az Ur, könyeink úgy beszélnek, mint ajkunk. Az egymást szerető lelkek között a hallgatás is beszédes.

Ki lehetne a megmondhatója a sok benső nyilatkozatnak, melyet az Ur közöl a szerető lélekkel, melylyel az imént egyesült.

Hányan, de hányan hallották ilyenkor Jézus hívó szózatát, a melylyel tökéletesebb életre, nagyobb lemondásra, önfeláldozóbb szeretetre, talán a világtól való teljes visszavonulásra buzdított!

Hány lélek ragadtatik el Jézus jövedele által, hányan szeretik őt ilyenkor teljes odaadással!

Különös kegyelmekkel halmozza el az Isten a nagylelkű és angyali sziveket.

Mennyit lehetne elmondani a szent áldozás csodálatos hatásáról a lelkeken!

Ki ne ismerné pazzi-i szent Magdolnának csodás szeretetét az Oltáriszentség s a szent áldozás iránt. Egy napon kérdezé egy ujoncztól, vajjon minő gondolatokkal foglalkozott a szent áldozás idején? «Jézus szeretetéről elmélkedtem», felelé az ujoncznő. — «Helyesen cselekedett, válaszolt a szent szerzetesnő; azonban nem elég csak egy pillanatra elmélkedni e fölött,

Jézus szeretete, a mint az Oltáriszentségben nyilvánul, legyen ezentul legfőbb gondolata.»

Ugyanezen szent szokta volt mondani: «Midőn a lélek megkapta az élet kenyerét az Oltáriszentségben, oly bensőleg egyesül Jézus Krisztussal, hogy valóban mondhatja: *Beteljesedett*».

Az Oltáriszentség egy eledel, melyben minden összpontosul: betölti minden vágyainkat. Mit kérhetne még a boldog lélek, ki Istent bírja? Ha szeretetet kíván, ime benne lakozik a szeretet Istene. Ha hit, remény, alázatosság után vágyakozik, magához veheti a szent áldozásban azt a Krisztust, ki teremtője, ápolója mindez erényeknek. Mit kívánhatna ezeken kívül? Ő vele és ő benne van. Az, kiről mondatott: Ő benne vannak a bölcsesség és isteni tudomány minden kincsei!

Oh! mily boldogság egy lélekre nézve, ki valóságai bírja az igaz Istent! Csakugyan joggal mondhatja: *Beteljesedett*. *Spes.*

☆☆☆☆ Borongás ☆☆☆☆

Terebélyes fának
Beárnyaló lombja
Dalaimnak elsirt
Töredékét zsongja.

Főlsajog a szívem,
Fölzokog a lelkem:
Boldog voltam én is
Egyszer életemben!

Feledések fátyla
Hulljon rád, vig élet,
Szent ima közt újra
Békeségben élek.

Titkos susogását
Álmodozva hallom...
Csak könyvet ne látnék
Minden kicsi gallyon!

Játszi boldogságom
Gyermekkorom látta:
Ima volt a szívem
Egyedüli vágya.

Nem ismernek megint,
Csak a mezők, rétek,
Hol illatos, tarka
Vadvirágot tépek.

Virágbokrétáim
Oltárookra hordom,

Míg a legutolsó
Nem lesz sirhalmomon...

Szepesi László.

Res sancta puer!

Akárki tette így egymás mellé ezt a három szót, bizonyos, hogy remckül sikerült neki. És ha van értelme jelszavak, szállóigék, bölcs tanácsok, aranymondások látható helyekre való föltűzésének, akkor ezt a három szót érdemes volna a legfinomabb csiszolt gyémántokkal kiverni minden családos ház minden falára.

Res sancta — szent dolog. Halljátok, szülők? Szentségi szeretetek virága, saját «én»-etek szakasztott képmása, összes reményeitek hordozója, küzdelmeitek, áldozatkészségtek, szenvedéseitek kiindulása és célja: *a gyermek — szent dolog!* Először azért, mert a gyermeki lélek *önmagában véve érintetlen, mocsoktalan, tiszta és kedves* Isten és emberek előtt.

Másodszor azért, mert a gyermeki lélek legfogékonyabb, legtermészetesebb, legreményteljesebb *alanya a Szentlélek Isten ihletéseinek.*

Harmadszor azért, mert *kezelése finom, figyelmes megszentelt lelkiületet kíván.*

Mind ezt állítja és sürgeti a természetes józan észen kívül maga az Isten és különösen annak megtestesült Igéje: a mi urunk Jézus Krisztus.

Mikor Krisztus a gyermekekről beszél — megérzed szavain szentséges Szívének reszketését, megcsap téged egy forró, édes lehelet, melytől fölmagasztosul a lelked és önkénytelenül átérzed mélységét annak: res sancta puer — a gyermek szent dolog. «Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni mert ilyeké a mennyek országa.» «Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek és nem lesztek olyanok, mint a kisdedek, nem mentek be a mennyeknek országába.» A ki tehát megalázza magát, mint e kisded, az nagyobb a mennyek országában. És a ki befogad egy ilyen kisdedet az én nevemben, engem fogad be. A ki pedig megbotránkoztat egyet e kisdedek közül, kik én bennem hisznek, jobb annak, hogy malomkő köttessék nyakára és a tenger mélységébe meritessék.

«Vigyázzatok, hogy meg ne vessetek egyet e kisdedek közül, mert mondom nektek, hogy ezek angyalai mennyekben mindenkor látják atyám országát, ki mennyekben vagyon. Nem akarátja Atyátoknak, ki mennyekben vagyon, hogy elveszen egy e kisdedek közül.»

Nem cseng-e ki e szavakból az a mélységes mély gondolat — res sancta puer!? Ezen *res sancta* papjai ti vagytok, apák; papnői pedig ti édes anyák; a templom, melyben e szent dolgot őrzitek, családi tűzhelyetek.

Ilyen eszményi magaslatra állítja a családot a szent kereszténység. Ez a Krisztus gondolata a családról és mindazok, kik tanítványainak — azaz keresztény katolikusoknak vallják magukat — eltökéllett szándékkal, megfeszített erővel kötelesek ezen eszményt lehetőleg megtestesíteni, realizálni saját otthonukban.

Hogy e nagyszerű reálmunka hogy megy végbe a szülői és gyermeki viszony kereteiben, arról ne beszéljünk most, mert ez egy egész külön lelki világ sajátos atmoszférával, a hatások és viszonyhatások milliónyi változatával és csodás varázsos szinckel.

Hanem esetről-esetre adott körülmények között lehet e munkában mégis egész pontos irányvonalakat meghuzni.

Ilyen adott körülmény például éppen most a nagy szünidő. A gyermek

egészen visszaadatik a családnak. Lelke fölszabadul az iskolajárás és tanulás sokszor lenyűgöző fegyelme alól. Szabadságérzete végig pezseg lüktető erein. Kitágult kebelével, szikrázó szemekkel siet haza az utolsó vizsga után és mint futásra kész fiatal óriás áll a nagy vakáció 60 napos pályájának kezdetén.

Ne vegyük ezt tőle rossz néven, de ne is engedjük őt mértéktelen heve által ragadtatni oda, a hova később maga is megbánja, hogy eljutott. Szülők, itt az adott körülmények!

Meg kell huzni a vakációi nevelés pontos irányvonalát pozitív és negatív irányban. Pozitív irányban azért, hogy tudjuk mit kell tenni; negatívban azért, hogy mit kelljen kerülni. Az elsőt három rövid pontban foglalhatjuk össze: 1. Kettőzött figyelem, 2. jó példaadás, 3. a vallási gyakorlatok szorgos végeztetése.

1. Hol jár a fiu vagy leány? mit csinál? mit beszél, hogy bánik másokkal? hogy viselkedik? ezt egy jó családban mindig élénk figyelemmel kíséri az apa, anya. A nagy szünidőben e köteles figyelmet meg kell kettőztetni, mert a félrelépés veszedelme a nagyobb szabadság mellett kétszer akkora, mint az iskolai évben.

2. Gyermeked szemeit, füleit soha meg ne botránkoztasd, ha szórakozol is. A bűn csak bűnt szülhet. Fegyelmezetlen szülőknek hogyan legyen fegyelmezett gyermekei, mikor a realizmus erejével ható jó példának hirehamvát sem látja a nagyon is éles gyermeki szem. Ilyenkor az intés irott malaszt és unalmas szalmacséplés. Vakációban ezt dupla mértékkel kell taksálni.

3. Vasár- és ünnepnapon misét és prédikációt becsületesen hallgass, szülő, *gyermekeddel együtt* a szünidőben is. A reggeli és esti imát el ne engedd soha a gyermeknek. Erre nem lehet titulus. Ne is legyen. A ki a szünidőben elfelejti az Istent — az oly gyermek egész bizonyosan nem jár jó uton.

Óvjátok nagyon gyermekeiteket: 1. *a rossz társaktól*, 2. *a rossz könyvektől*. Ez a negatív irány. Senki sem oly szocziatív, mint a gyermek és senki sem oly kíváncsi, mint a gyermek. Társ nélkül nem lehet meg soha — a vakációban épenséggel nem. A társ — akárki legyen az — az érintkezés gyakoriságánál és közvetlen, természetes voltánál fogva felejtethetetlen nyomokat hagy a lélekben, jó vagy rossz irányban. *Itt a cselédeket is bele kell érteni a társ fogalma alá.*

A kíváncsiság fegyelmezése kimondhatatlanul fontos pont legelső sorban az olvasmányok megválasztásánál. *Rossz, gyanus, sikamlós, izetlen könyvet, ujságot, képet ne tőrj gyermeked kezében.* Természetes, hogy magadnak sem szabad, kivált gyermeked előtt ilyet olvasnod. Minő ujságot járatsz? Ha rossz, azonnal szüntesd be az előfizetést — gyermeked lelke

követi tőled ezt különösen most mikor ő is könnyebben, mohóbban kap az ujság után.

Ime a pontos irányvonalak tevőleges és nemleges irányban! Többet ne beszéljünk. Erről egész irodalom van. Itt csak a figyelmeztető szerep állhat rendelkezésünkre.

Ha volna olyan tüzes vasam, melylyel a szivekbe lehetne — fájdalom nélkül — betűket írni, eldobnám tollamat és különösen így a nagy szünidő előtt sietve sietnék belesütni minden szülői szívbe azt a három főséges szót: *res sancta puer — a gyermek szent dolog.*

Az Oltáriszentség különböző nevei.

Hogy oltárszekrényeinkben a legdrágább kincsünket őrizzük, ezt közülünk senki sem tagadhatja. E kincs nagysága sok körülményből világlik. Először abból, hogy a legfölségesebb Oltáriszentséget különböző névvel ruházzuk föl.

Minél nagyobb valami dolog méltóság tekintetéből; minél tökéletesebb: annál több ok van arra, hogy különböző, de mindig jelentőségteljes névvel emeltessék ki; annál föltünőbb körülírást kell alkalmazni ahhoz, hogy az emberek a benne rejlő nagy erőt fölismerjék, méltóságát becsülni tudják.

Nagy embereink, kik egyházi vagy hazafiui szempontból a köznapiság fölé emelkednek, sőt korszakot irányító elmeéllal az emberiség közjavain fáradoznak, többféle kitüntetésben részesülnek, különféle czimmel és méltósággal ruháztatnak föl, hogy az ősi erő, mely átalakító szellemünkben nyilatkozik meg, nagyobb világításban tűnhessék ki.

A legfölségesebb Oltáriszentséggel is így volt a tudományosan művelt világ; fölruházta azt minden képzelhető névvel, hogy a nagy kincs, melyet magában rejt még inkább föltüntethető legyen.

Az apostolok életében «kenyérszegés»-nek nevezték el. Az Emmausba menő két tanítvány, midőn a vendégfogadóban pihenőre tértek, a hozzájuk csatlakozott idegen vándorban a «kenyérszegés»-nél használatban levő szer-tartásos eljárásból ismerték meg az Urat.

A régiek az Oltáriszentséget az εὐλογία szótól, mi áldást jelent, «εὐλογία»-nak, mennyei áldásnak nevezték, mivel ezen mélységes titok az Ur Jézus Krisztus ezen szavaival lőn szervezve: «Ez az én testem». Ugyanezen szavakat mondja a pap is az ostya fölött az átváltozás tényénél, Urfölmutatás alatt. Alexandriai Cyrill Nestoriushoz intézett levelében ugyancsak ezen elnevezést használja, mikor mondja «Acceditur ad mysticas Eulogias —

a titokteljes áldáshoz járulunk és miután a mi Urunk Jézus Krisztus szent testének és drágalátos vérének részeseivé lettünk, megszenteltetünk». Szükségszerűen meg kell azonban jegyezni itt azt is, hogy a szent kánonokban olykor-olykor az ugynevezett «Eulogiá»-k az Oltáriszentségtől elkülönítve is említettnek, mert ezek olykor-olykor nem tekintettek szorosabb értelemben szentségnek, hanem csak a szokottnál fényesebb módon megáldott szentelményeknek, melyeket nagyobb ünnepek alkalmával a püspökök osztottak ki a hivek között, kik valami nevezetesebb ok miatt e hatalmas Szentség vételétől tartózkodtak, vagy tartózkodni kötelesek voltak. Az ilyen fajta «Eulogia»-król, szentelményekről a negyedik században megtartott laodiceai zsinat 15-dik kánonjában említést tesz, meghagyván, hogy a «szentségek eulogiák gyanánt husvét ünnepén más parochiákra ne küldessenek».

E görög szó εὐχαρισίᾱν (eucharisein) ezt jelenti: hálákat adni. Eucharis pedig hálát jelent. Innen származott az «Eucharistia» nevezés, mely magyarul hálaadással fordítható le. Nem csodálkozhatik azon senki, ha a legfölségebb Oltáriszentséget őseink eucharistiának mondták, mert tény az, hogy e Szentség vételével a legtisztább és legtökéletesebb módon adunk kifejezést hálánknak Isten iránt végtelen sok jótéteményeért, melylyel ő legtöbb esetben minden érdemünk nélkül, pusztán irántunk való atyai szeretetéből kifolyólag életünkön át elhalmoz. Szent Ágoston Dardánhoz írván, így szól: «Ismeritek, hogy melyik áldozatban mondatik: Köszönetet mondunk a mi Urunknak, Istenünknek».

Más alkalommal «vacsorá»-nak mondatik, mert isteni Mesterünk vacsora közben és este szerezte a legfölségebb Oltáriszentséget. Tény ugyanis, hogy mikor már beesteledék, akkor telepedék le tizenkét tanítványaival (V. ö. Máté XXVI. 20.), mert kívánva kívánta e husvétet megenni velük, mielőtt szenvedjen (V. ö. sz. Luk. XII. 15.). Ezen elnevezés talán leggyéribben használtatik a szent Atyák irataiban azon egyszerű ok miatt, mert a hivek már az Egyház bölcsőjében éhgyomorral járultak a Legszentebb föl vételéhez. Mellettünk bizonyítanak Tertulliánnak azon szavai, melyek nejéhez intézett második könyvében a 15-ik fejezetben olvashatók, melyeket a szives olvasó engedelmeiből ide is igtatunk: «Ne tudja a férj (pogány férjről van itt szó) mit izlelsz meg előbb, mikor még más táplálékot nem vettél magadhoz».

A tartalom miatt, mit a kenyér és bor színe magában titokteljes módon rejtve tart, sőt a mivé a pap szavaira valósággal és lényegileg átváltozik, «Krisztus teste és vére»-nek nevezték s mint ilyent minden időben szentnek, szentek szentjének, legszentebbnek tartották.

Az anyag miatt, melyet az Ur e fölséges Szentség szerzésénél fölhasznált s mi is fölhasználunk «Kenyer»-nek is mondatik. Így nevezi az ő végtelen szeretetének zálogát maga az Ur is, midőn szent Jánosnál azt mondja:

«Ha valaki e kenyérből eszik, örökké él és a kenyér, melyet én adandó vagyok, az én testem a világ életéért». Ilyen értelemben szól szent Pál is a korinthusi keresztény gyülekezethez, mikor mondja: «Az áldás kelyhe, melyet megáldunk, nem a Krisztus vérében való részesülés-e? és a kenyér, melyet megesszünk, nem az Ur testében való részesülés-e?» Kenyérnek mondatik, mert e legszentebb kenyérré lelkünknek föltétlen szüksége van, hogy vele az örök életre táplálkozzék.

Az áldozatra való tekintetből, melyben a puszta kenyér a pap szentségi szavaira átváltozik, melylyel az Ur szentmise-áldozat alatt a kenyér és bor színében magát mennyei Atyjának vérontás nélkül naponkint föláldozza «áldozat»-nak, «fölaajánlás»-nak, Oltáriszentségnek, «Urasztalá»-nak mondatik, mint ez szent Pál következő szavaiból is világlik: «Nem lehettek részesek az Ur asztalában és az ördög asztalában». Az ördög asztala alatt a pogány áldozati lakoma értetik, tehát az ellentétben levő «Ur asztala» alatt is a keresztény áldozati vendégséget kell érteni és a trienti szent gyülekezet (22. ül. 1. r.) e verset helyesen használta annak bebizonyítására, hogy az Oltáriszentség nem csupán áldozás (vendégség), hanem áldozat is.

A mellékkörülmények révén, melyek az áldozati tényt megelőzték és követték, a legfölségesebbet «ἀγάπη»-nak nevezték el, mely magyarul a legmegfelelőbb vendégségnek, lakomának volna fordítható. Innét keletkezett a «mennyei vendégség», az «angyali lakoma» elnevezés.

Egy darab kenyeret megesszünk, ez egyesül velünk. Rövid idő után a táplálékképen fölvett kenyér nem kenyér többé, hanem a mi testünk és vérünk, mi magunk. Ezt az egyesülési módot használta föl a mi isteni Megváltónk, hogy folyton velünk maradhasson; hogy velünk egyesülhessen. Azért táplálék alakjában rejtőzik el az Oltáriszentségben, hogy emberi és isteni természetével együtt egyesülhessen a teremtés remekével. Ez történik oltáraink közelében a szentáldozás alkalmával, mikor az ostya színében az áldoztató pap kezeiből siet ajkunkra, hogy a láthatatlan csatornákon, melyeket egyedül Isten ismer, bensőnkbe szállhasson, velünk egyesülhessen, önmagába hasoníthasson át. Később, mikor a színek már bennünk fölémésztődnek, a valóságos jelenlét megszűnik ugyan, de visszamarad a béke, melyet csak egyedül ő adhat. Ez a communio, az Istennel való egyesülés, mely miatt a legfölségesebb Oltáriszentséget «Communio» vagyis «egyesülés»-nek is nevezhetjük.

Végre, mert elválni készülök tőled nyájas olvasó, még csak azt emlitem föl, hogy az Oltáriszentséget «Utravaló»-nak is szoktuk mondani, mert maga a beteget meglátogató pap, mikor a haldokló megkékülő ajkaira teszi, a legszentebb római szertartáskönyv szavait használja, mondván: «Vedd testvér az utravalót, a te Urad Istened szentséges testét». Ezen elnevezésnek is megtalálhatjuk a józan okát, ha meggondoljuk, hogy először az

életben ezen szentséges eledel vételével akadálytalanul haladhatunk az élet utain a boldog mennyország felé s másodszor tényleg egyedül, csak ez lehet az óvszer, mely bennünket, mikor már örök hazánk kapuihoz közel értünk, megment minden ellenség ellenében.

Karkecz Lajos.

Urnapja Tonga szigetén.

Ünnepélyes alkalmaknál Tonga szigetén, Ausztráliában, virágdisznak nem szabad hiányozni; nők és leányok kitűnően értik a gazdag növényzetből művészi és izléses koszorukat, füzéreket, virágkoronákat kötni. Nincsen fogalma arról — írja egy nővér — mily szépek és művésziések ezek a koronák. A beleszótt virágok és jó illatu kis gyümölcsök az erdő sűrűjéből kerülnek ki és egy fa gyenge háncsából nyerik a belefert fehér szallagokat. Egyetlen ily korona egy egész nap munkája. Ha készek, leöntik jó szagu olajjal. Ezen művészetet a katolikus asszonyok és lányok az oltár szolgálatába is bevonják. Soha sem láttam Európában oltárokat annyi virággal és füzerekkel diszitve, mint Tongán. Urnap reggelén minden falu hozza virágait és koszoruit és a falu előljárósága intézi az oltárnál a koszoruk és a többi diszítés rendezését. A gyermekek azalatt a templomokat árasztják el kívül és belül virágokkal és ekkor kivonul a körmenet. Fehérruhás lányaink nyitják meg a menetet a szűz Mária zászlajával: a legkisebbek virágkoronákkal és angyalszárnyakkal, virágot hintenek az Oltáriszentség útjára. Azután jönnek P. Tamás növendékei, öt dobossal és trombitással élükön, kik egy indulóval szabályozzák a körmenet haladását. Vörösszallagos, fehér öltözetükben ép oly festői, mint katonás benyomást tesznek és tiszteletteljes magatartásukkal a hívők épülésére szolgálnak. Erre a katonazene és egy szakasz katonaság következik a legfölségesebb Oltáriszentség kíséretében. Az ágyuk hatalmas hangja messze hirdeti a tenger tükre fölött az Isten és Mária Fiának bemutatott hódolatunkat. A hívőknek imádkozó és éneklő nagy tömege csatlakozik hozzájuk s az egész uton tiszteletteljes s ájtatos magatartást mutat. Ime ez egyike örömeinknek és reményünknek Tongán».

Az örökimádás-társulat s a szegény templomokat segítő-egyesület terjesztéséről.

(*P. Boone S. J.* «Manuel du directeur»-je után.)

Ha a hit világánál nézzük a keresztények azon nagy számának állapotát, a kik szent vallásunkhoz igen is ragaszkodhatnának, fájdalommal kell megvallanunk: Jézus Kisztust nem ismerik, nem szeretik, nem imádják eléggé az emberek.

Valóban, ha jól ismernék a mi Urunk Jézus Krisztust, ha élő hittel igaznak tartanák, hogy ő az Istennek öröktől fogva Fia, a ki volt, van és fog lenni mindörökre, a ki az út, igazság és élet, a világ világossága, az egyház isteni alapítója, a kiben az Isten bölcseségének és tudományának minden kincse el van rejtve, a tökéletesség, a kegyelem, az erény és dicsőség minden kincse, — ha meg volnának győződve ezen igazságokról, akkor szeretnék is Jézust Krisztust tetteikkel, igazságban, lélekemelő munkássággal, nagy áldozatokkal, mivel a hit az Isten fiában, — a ki önmagát adta éretünk, — él s naponkint csodákat művel.

Ha mi mélyen belehatolnánk Jézus Krisztusnak a legméltóságosabb Oltáriszentségben jelenlétébe, ha papok és világiak erősen hinnők, hogy szerelmének szentélyében, irgalmassága trónusáról isteni szeretete egész melegével kényszerít bennünket, hogy szeressük, imádjuk s törekedjünk másokat is az ő szeretetére, imádására birni — ellenállhatnánk-e mi imálandó szive óhajtásának? Tétlenek maradnánk? Megelégednénk azzal, a mit dicsőségére teszünk? Oh nem, kétségtelenül, mi sokkal többre vágyódnánk, szeretett Megváltónk mérhetetlen szeretete hajtana, hogy mindent megkiséreljünk hanyagságunk, hálátlanságunk kiengesztelésére s boldogoknak éreznők magunkat, ha tetteikkel csak kis jelét is adhattuk a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt való hitünknek, szeretetünknek.

Azért támogatjuk az örökimádás-társulat s a szegény templomokat segélyező-egyesületet, mivel azon fáradozik, hogy megismertesse, szerettesse, imádtassa Jézus Krisztust a legméltóságosabb Oltáriszentségben.

Ah! ha hazánkat bejárhatnám s magamat a lelkipásztorok, hitszónokok, gyóntatók lábai elé vethetném, esedezném előttük, — hitükre, a mely élteti őket, az Ur Jézusnak irántuk való különös szeretetére kérnem őket, hogy ebben a veszélyes időben többet tegyenek, mint eddig a szentségi Üdvözítő dicsőségére s az oltáregyesület elterjesztésére minden községben.

Ha ismernők az Isten ajándékát, bőséges áldását, melyet oly kegyesen áraszt e műre és mindazokra, kik érdekében valamit tesznek, — legnagyobb lelkesedéssel egyesülnénk s kitartással munkálkodnánk e szent ügy fölkarolására.

Boldog az a pap, a ki által az Ur e jót műveli. A siker nem kétes s a dolog nem is oly nehéz, mint hinnők. A tapasztalat bebizonyította ezt sok, még igen szegény helységben is. Megjegyezzük, hogy itt a társulatnak a vidéki plébániákon való meghonosodásáról van szó, mert a városokban legtöbb helyen már szervezve és állandósítva van.

A társulat alapításának módja.

A főtisztelendő plébános ur mindenekelőtt kifejti a társulat célját, indító okait, jó oldalait, gyakorlati hasznát, eredményeit. Különösen a buz-

góbb hívőkhöz fordul, a kik többször szoktak a szentáldozáshoz járulni, a nélkül azonban, hogy elhanyagolná a többit. Remélhető, hogy ezt az első fölhevítést a jó katolikusok egy része megérti. Ezen előkészítő oktatás után fölírja mindazok neveit, kik tagjai akarnak lenni a társulatnak, a mikor is ezek havi imaórát választanak s évenként bizonyos összeget adnak a szegény templomok javára.

Ezen beiratkozott tagok közül kijelöli a buzgóbbakat s befolyásosabbakat, hogy terjeszszék az ügyet s az évenkénti kis alamizsnát beszédjék. Ezek a terjesztők. Időközönként gyűlésre hívja össze őket, hogy buzgalumukat éleszsze s tudomást szerezzen fáradozásuk, munkájuk sikeréről.

Ha a tagok száma elég tekintélyes, meg lehet nyilvánosan alapítani a társulatot, a mi terjedésének nagyobb arányokat fog kölcsönözni. Már több plébánia van, a hol majdnem az összes lakosok tartanak havi imaórát a templomban, mert jól vezeti, lelkesíti őket lelkipásztoruk.

Ime, hogyan lehet az imaórát könnyen és nagy haszonnal végezni:
(Például) a vasárnapot választjuk.

Az imaóra kezdődhetik vesperával vagy litániával. Előzőleg a plébános-igazgató néhány szóval emlékübe idézi a havi szándékot, melyre az imaórát föl kell ajánlani.

Litánia után a legméltóságosabb Oltáriszentség kitéve marad s az igazgató rövid buzdító beszédet intéz a tagokhoz, hogy áhitatukat fokozza a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt. Azután ezen kis beszéd hatása alatt hagyja őket, hogy róia a kitett Oltáriszentség előtt elmélkedjenek. Ha pedig erre nem képesek, imádkozzanak könyvből, vagy mondják el halkan a rózsafüzért.

Ezen elmélkedés vagy ima után az igazgató fönhangon jelzi az imaóra egyes mozzanatait: az imádás, szeretet, alázatosság s hála érzelmeit. Azután a legméltóságosabb Oltáriszentséggel áldást ad s az áldással befejezi az imaórát. — Utána, az évi alamizsnának egy része szedhető be, például 4 fillér.

A buzgó lelkipásztor fölhasználja az imádás havonként ismétlődő napjait arra is, hogy a hivek a legszentebbet magukhoz vegyék.

Ne felejtse el pontosan beküldeni a társulat tagjainak névsorát az egyházmegyei igazgatónak, hogy a lehető legtöbb bucsuban részesülhessenek. Ugyancsak elküldi az elhunyt tagok neveit is, az egyesület évkönyvét s az aláírásokat.

A társulat megszilárdítására, a falubeliek nagyobb épülésére gondoskodják róla, hogy az Oltáriszentségről s más, az áhitat körét érintő dolgokról írott könyvekből kis könyvtárt szerezzen be, valamint egyéb tárgyakat is, a mely a körmenetek s az évi, vagy havi imádás ünnepségeinek szépségét emeli.

A társulat alapításának módja a szegény plébániákon, az egyházi szerek megérkezése alkalmával, melyeket az oltáregylettől kaptak.

A küldemény átvételénél a főtisztelendő plébános ur megragadja az alkalmat, hogy a társulatot megismertesse. A küldemény megérkezése után az első vasárnapon kiállítja a templomban az összes szereket, szószékre lép s kifejti hívőinek, hogy kik s milyen czéllal küldik ez ajándékokat. Méltatja azok buzgóságát, szeretetét, odaadását, a kik magukat nagylelkűen e szent ügynek áldozzák föl. Lelkükbe vési, mennyire hálásaknak kell lenniök, kifejti előttük, hogy a legnagyobb hála, a mely leginkább kielégíti s megörvendezteteti jótevőjüket, nemcsak abban áll, hogy érettek imádkozzanak, hanem, hogy maguk is a társulatba lépjenek, havi imaórát válaszszanak s a szegény templomok számára évenként valami kis alamizsnát adjanak. Ezen szavakat rendszeren a társulat alapítása követi a plébániákon. Csodálatos látvány, hogy gyakran majdnem minden hívő beiratkozik a társulatba. A mi az ima napját és óráját s a társulat egyéb gyakorlatait illeti, lásd föntebb.

A társulat megalapítása az ifjusági nevelő- és tanintézetekben.

Az Oltáriszentség iránt való hódolat az emberiségnek nagy támasza a bölcsőtől a sirig. Egyike a legnagyobb kegyelmeknek, melyeket az Ur adhat az embereknek. Azt szokás mondani, hogy a jól végzett első szent áldozás dönt az ember élete fölött, mert kitörölhetetlen nyomokat hagy a szivben, különösen pedig a Jézussal való egyesülés vágyát. Valamint a testi élet és a fizikai erők a szenvedések árán fejlenek ki, ép ugy a lelki élet és szellemi erők a szentáldozás által gyarapodnak. A fiatalember diadalmas-kodik szenvedélyein, mindig bátran megy a küzdelembe, szembeszáll a világ csábításaival, nem törődik a rosszra vivő emberi tekintetekkel, a szentáldozás engedelmessé teszi szülői iránt, tanulékonyvá és tisztességtudóvá tanítói iránt, munkássá tanulmányaiban, nyájassá tanulótársai iránt. Felnőtt korában is megtartja ugyanezen nemes hajlamokat és jámbor szokásokat, — hála a legfölségesebb Oltáriszentségnek — jellemes ember válik belőle mély meggyőződéssel, okos és benső jámborsággal; nem szégyenli Krisztust az Oltáriszentségben, nem fél térdet hajtani előtte, nem ártallja követni, midőn a beteghez viszik, vagy diadalmenetben hordozzák körül. A nevelő- és tanintézetekben a társulatnak az a célja, hogy ápolja a növendékekben a gyöngéd és benső jámborságot, melynek oly bőséges gyümölcsei szoktak lenni; e célra havi imaórát ír elő s a szegény templomok javára csekély évi alamizsnát kér, havi szentáldozásokat és az Oltáriszentségről részletes oktatásokat tart. Mindezek a gyakorlatok legkevésbé sincsenek ellene a ház fegyelmének.

Hogy tehát valaki tag lehessen, elég hogy: 1. beiratkozzék, 2. havi imaórát válaszszon. A dolog igen könnyű, mert erre a célra a szentmise,

vagy litánia idejét is föl lehet használni, a mely különben nem kötelező; 3. hogy évenként kis alamizsnát adjanak a szegény templomok javára. Ha megtartjuk ezen föltételeket igen sok a társulatnak engedélyezett bucsut lehet nyerni, a társulat összes javaiban részesülni s azonkívül minden imában, melyeket a szegény plébániákon a jótévedőkért elmondanak. Az oly intézetben, a hol a *Mária-kongregáció* fönnáll, semmi sem könnyebb, mint a kongregációnak ájtatossági gyakorlatai közé fölvenni az imaórát s az évi kis ajándékot. Viszont semmi sem kedvesebb a szűz Anya szent Szívének, mint hogy az Oltáriszentség tisztelete mindinkább elterjedjen.

Hogy a társulatot annál jobban megbecsüljék, nagyon ajánlatos nem minden növendéket, hanem csak azokat fölvenni, a kik magukviseletükkel ezen kitüntetést megérdemlették. *Leányintézetek* számára külön szabályzat van, melyet az egyes házak körülményei szerint módosítani lehet. A leányintézetekben a társulatnak célja nemcsak a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt való szeretetnek kegyeletes ápolása a fiatal szivekben, nemcsak az, hogy őket kötelelességeik szorgos teljesítésére sarkaljuk, hanem gyakorlati tudnivalókat közöljünk velük a társulatról, hogy továbbra is ragaszkodjanak hozzá s esetleg terjesztőnek legyenek s így ez intézetek a társulatnak virágos kertjei legyenek. A társulat már igen sok leányintézetben fönnáll s bennük a legüdvösebb eredményeket tudja fölmutatni. Van erről külön fejezet a társulat évkönyveiben.

A rabló János!

Rablóhistoria az «Örökimádás»-ban! gondolja a tisztelt olvasó és a nyájas olvasónőt borzadály fogja el már a czim hallatára is: A rabló János! De ne féljenek, csak egy falusi pap életéből akarok egy történetet elbeszélni, kinek plébániáján tartózkodott a rabló János.

Áldott hazánkból jóformán eltűntek a rablók, — hála az Istennek — de öreg emberek emlékezetében még élnek különböző hős alakok, kik valódi rémei voltak koruknak, míg végre egy akasztófának volt szerencséje hozzájuk. Így tette hajdan R. városkát is és környékét egy rabló bizonytalanná.

Nem mintha nem tudták volna, ki az a rabló, t. i. a rabló János, de annyira féltek tőle, hogy senki sem merte elfogni, még a városi rendőr sem, ki pedig nem szokott félni. Nem csoda tehát, ha az öreg pap is félt a rabló Jánostól, mint az ördögtől.

Egyszer éjjel váratlanul erősen csengettek a plébánián. A plébános ijedten kiugrott az ágyból és kinyitotta az ablakot; látni akarta, ki keresi őt éjféle időben.

— Jöjjön gyorsan az erdészhez, plébános ur, de gyorsan, a guta ütötte meg, szaiadok az orvosért!

— Mit? Az erdészhez? Azt az erős, egészséges embert a guta ütötte meg? De nem lehetett kételkedni benne, mert az ő szolgája hozta a hirt!

De a mi legjobban megrémítette a plébánost, az volt, hogy ő neki most a szentséggel az erdön kellett keresztül mennie és épen előző nap fosztott ki rabló János azon erdőben egy asszonyt. És most egyedül menni az erdön keresztül! Az egyházi semmiért sem kísérete volna el, tehát az öreg plébános kötelességszerűen maga indult az utra, testét és lelkét Annak ajánlva, kit kenyér színében elrejtve vitt a beteghez.

A holdvilág sütött tisztán a vidékre s a plébános épen belépett a sűrű erdőbe, melyben jó fél óráig kellett haladnia, míg az erdészlakhoz ért. Alig tett ötven lépést, midőn egy marcsona alak ugrott elő a tölgyfák közül és a plébános utját állta: rabló János volt!

Az agg pap eleinte majd megbénult az ijedségtől, de azután kötelességbeli szent buzgalmában így szólt:

— János! Engem megtámadhatsz, de mindenre kérlek, ne bánts az Ur testét és az ő tulajdonát.

János levette fővegét:

— Plébános ur, hova megy?

— Az erdészhez, ki haldoklik; eressz át az uton!

— Ugy, az erdészhez? és azok magát öreg korában éjjel gyalog hivatják át az erdön? Szentelen paraszt népség! Plébános ur, nem bántom, hajszálát sem görbitem, de tegye meg a mit mondok, kapaszkodjék föl a hátamra, elviszem az erdészhez.

Mit tehetett volna a plébános? Nem használt az okoskodás, egyszerűen vitetnie kellett magát rabló János által.

És a rabló becsületesen vitte futólépésben és nemsokára elérte az erdészlakot, hol letette a plébánost.

— Így ni, plébános ur. Itt várok magára és ismét haza szállítom a hátamon. Ha nem jön vissza, akkor betörök az erdészhez. Tehát jöjjön!

A plébános eltűnt a lakban és végezte magasztos hivatását. Miután ellátta az erdészt a szentségekkel és elmondta a haldoklók fölötti imádságokat, elsietett, különösen azért, hogy a betörést megakadályozza, daczára, hogy az erdész fia kocsival kínálta.

János szépen helyén ült és szó nélkül fölvette a plébánost a hátára, hogy vele vissza szaladjon a kis városba. Már hajnalodott, mikor R.-be értek. A város előtt János letette a plébánost. A pap zsebébe nyult és egy aranyat nyújtott a rablónak.

— Nem, plébános ur, ezt nem fogadom el, semmi esetre sem; de én már 60 éves vagyok és tudja plébános ur, az erdei élet emészti a csont-

jaimat és úgy sejtem, mintha már nem sokáig élnék. Igérje meg nekem, hogy ha teheti, mellettem lesz utolsó órámban.

Ezt a plébános természetesen szívesen megígérte neki és rabló János nemsokára eltűnt az erdőben.

Három év mult el, mióta a hátán nyargalt. Ismét kopognak éj idején a plébános ajtaján. Most az erdészsegéd volt.

— Plébános ur — kiáltá — épen most lőtték le rabló Jánost; a kötni való betyár még él és hivatja magát. Itt az erdő szélén fekszik!

Nagy sietve, mint csak kitelt tőle, indult az öreg pap az utolsó szentséggel és most az egyházi kísérte. Még épen jókor jöttek rabló Jánoshoz és azt hiszem, hogy a rabló úgy járt, mint a *megtért lator!*

Oltáregyesületi ügyek.

Az örökimádási zárda fölavatása. Junius 13-án és 14-én teljesült végre az oltáregyesületnek oly régóta táplált vágya, melyet már Istenben boldogult gróf Cziráky Jánosné akart lelke egész buzgalomával megvalósítani, de a halál szárnyát szegte buzgó lelkesedésének. Azonban az ő eszméje — hogy t. i. az oltáregyletnek minél előbb saját otthonában kell hajlékot nyitni az Ur Jézusnak, s megindítani az örökimádást saját kápolnájában — nem halt meg vele, tovább fejlesztették és megvalósították azok a buzgó lelkek, kik az elhunyt elnökasszony egész lelkesedését, a szent ügy iránt táplált teljes odaadá-

sát örökölték s az ő szelleme szerint vezették tovább az együletet, s az ő nagy célját az örökimádási zárda alapításával is diadalra vitték, miután egy nem kisebb lelkesedéstől és áldozatkészségtől lángoló, buzgó urnő bőkezősége a zárda számára kiszemelt ház bérét biztosította. Nagy kötelességmulasztás volna, ha az egyület elnökségének s buzgó, nagylelkű tagjainak és pártfogóinak a mű létrehozása körül kifejtett áldozatait, eredménytelen fáradozásait külön is ki nem emelnők; nem mintha e dicséret munkájuk és áldozatuk jutalma akarna lenni — hisz az Ur Jézus, kinek hajlékot nyitottak, az ő szivökben még szebb és kedvesebb otthont találva, legdrágább jutalmuk — de hogy a mű megalakulása alkalmával tapasztalt lelkesedés és buzgalom föl említése megnyugvást keltsen, hogy az a szellem, jámborság, önfeláldozás — ha most, az alapítás és kezdés nehéz napjaiban oly kitartó és célhoz vezető volt — élni fog azon falak között mindig, hogy ezek a nemes lelkek támogatva a hivatásos szerze-

tesnők hasonló buzgalmától és lelkesedésétől a szentségi Üdvözítő dicsőségére, az igazi, mély jámborság fölguyjtására, a lelkek üdvére sokat fognak művelni.

A zárdaépület megáldása már május végén megtörténvén, a «Mária Reparatrix»-ról nevezett örökimádási apácák, számszerint tizennégyen, elfoglalták hajlékukat, melyben most már hivatásuknak élnek mindaddig, míg az örökimádási templom és zárda föl nem épül. Junius első napjai a ház átalakítási munkálatainak s a zárda belsejének végső elrendezésében teltek el. E néhány nap alatt a szerzetesnők még nem jártak rendes fehér-kék öltözetükben s a szentmisét is — nem lévén a kápolna még fölszentelve — a házon kívül hallgatták.

Junius 13-án délután négy órakor szentelte föl a központi oltáregylet igazgatója, Kanter Károly apát, kir. várpalotai plébános, teljes csendben, nagyobb és előkelő közönség jelenlétében a kápolnát dr. Glattfelder Gyula és több növendékpap segédletével, melynek megtörténtével a tisztelendő anyák elfoglalták hajlékukat, s a ház átadatott zárdai rendeltetésének.

Másnap, junius 14-én d. e. kilencz órakor volt az első ünnepélyes szentmise, melyen igen diszes és előkelő közönség jelent meg. Ott volt az egyleti elnökség, a választmányi hölgyek és a terjesztők örgróf *Pallavicini Edénével* és dr. *Kiss Aladárnéval* élükön, kik páratlan munkásságuknak és fáradozásuknak e napon mindnyájan legszebb jutalmát arat-

ták, látva, hogy lelkesedésüknek, szellemi és anyagi áldozataiknak az Ur Jézus dicsőségére mily szép eredménye lett.

A kis kápolna alig volt képes befogadni az előkelőségek sokaságát, kik az ünnepet jelenlétükkel megtisztelék. Ott voltak az elnökségen kívül: gróf *Andrássy Aladárné*, gróf *Cziráky Jánosné*, gróf *Cziráky Antal* és *neje*, özv. gróf *Károlyi Viktorné*, *Orczy Tekla* bárónő, örgróf *Pallavicini Edina* és *Stefánia*, *Barkóczy Ilona* bárónő, *Vécsey Eszter* bárónő, *Rudnyánszky Ferenczné*, *Ghiczy Ida*, *Szelmayer Károlyné*, *Felmayer Vilma*, *Heinrich Ferenczné*, *Orosdy Fülöpné*, özvegy *Herrics Károlyné*, *Éberling Józsefné*, *Tauffer Emilné*, *Dulánszky Irma* stb.

A szentmise után kiteve maradt a legméltóságosabb Oltáriszentség s ezzel megkezdődött az örökimádás; napról-napra társalognak a hivek közvetlenül az Ur Jézussal s erős a reményünk, hogy a vele folytatott jámbor eszmecserének beláthatatlan haszna lesz a főváros lelkeinek bensősége-sebb, buzgóbb, jámborabb vallásos életére.

A fölavatási szertartásokat méltón zárta be junius 15-én az Istenben boldogult *Cziráky Jánosné* lelki üdvéért bemutatott szentmise, melyen szintén nagyszámu közönség vett részt.

Azóta naponkint reggel hét órakor szentmise előtt kitéttetik az Oltáriszentség s kiteve marad este félhatig, mikor is énekes litánia és áldás után visszahelyeztetik.

A hivek csakhamar rátaláltak az édes Üdvözítőre, bármily egyszerű és minden föltünéstől ment is az Ő ideiglenes hajléka, s folyton találunk szép számmal ájtatoskodókat, imádókat a kitett Szentség előtt. Nem is lehetséges, hogy ennek az isteni Szívnek dobogását meg ne érezzék az emberek. Kell, hogy attól a percztől fogva, hogy arra az egyszerű oltárra, mint trónra kiállott, az érző lelkek odavigyék örömeiket és bánatukat az Ő trónja zsámolyához, hol örömeikben irányítót, bánatukban vigasztalót találnak, hol a Mester tanít, az Üdvözítő segít s az Ur diadalra vezet. Keli, hogy ez oltár-trón körüli nagyobb és nagyobb számmal találkozzanak a katolikus hivek, s az ő buzgalmuk, áhitatuk, imájuk révén valósuljon meg e fővároson és hazán: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat. Krisztus győz, Krisztus parancsol. Krisztus uralkodik.

Az egyházmegyei megbízott urakat s a vidéki oltáregyesületek igazgatóit ismételten kérve kérjük, szíveskedjenek az oltáregyleti mozgalmakról s az Oltáriszentség tisztelete körül szerzett érdekesebb tapasztalatokról lapunkat tudósítani. Az «Örökimádás» összekötő kapocs akar lenni az oltáregyletek között, s elő akarja mozdítani, hogy a papok és hivek eucharisticus buzgalma az ország egyik vidékén ösztönzésül és például szolgáljon másoknak is, hogy a szentségi Üdvözítő lassankint azon tiszteletben részesüljön, melyet irántunk való szeretete megkíván. De ezt a célt csak úgy

mozdithatjuk elő, ha a főtisztelendő megbízott és igazgató urak bennünket támogatnak s lapunkat tudósításokkal látják el, a mit a szent cél érdekében ismételten kérünk.

A hilyói plébániához tartozó Bukócz leányegyházban megalakította az oltáregyletet főt. *Damits József* plébános ur. Eddig 31 tag jelentkezett.

Az esztergomi oltáregyesület, melynek buzgó vezetősége minden lehető eikövet, hogy a szegény templomok felszerelését s az Ur Jézusnak tartozó külső díszet előmozdítsa, legutóbb is igen gazdag és diszes küldeménynyel lepte meg a központi oltáregyesületet, mely kötelességének tartja, hogy az esztergomi egylet lelkes vezetőségének és buzgó hölgyeinek e helyütt is őszinte köszönetét fejezze ki. A beküldött tárgyak: 2 Ampolna tálczával, 2 alba, 12 oltárterítő, 2 antipendium, 64 urificatorium, 23 lavabo, 2 himzett takaró, 4 minister karing, 14 humerale, 25 corporale, 21 palla, 3 stolavédő, 1 karing, 1 karingcsipke, 2 ciboriumköpenyke, 2 oltárpárna, 2 casula, 21 templomi ima. Ezekon kívül kiosztásra került még az egylet részéről 1 karing, 3 casula, 1 ciboriumköpenyke, 2 gyertyatartó, 1 csengetyűhuzó, 1 fészület, 1 pluviale, 1 vehun, 2 alba, 1 ampolna. — Kívánatos volna, hogy az a munkakedv és áldozatkészség, mely az esztergomi oltáregyleti tagokat dicséri, minden egylet körében uralkodnék.

A budapesti közp. Oltáregyesület
rendes tagjaitól 1901 május hóban be-
folyt díjak.

Pluzsik Tamásné 24 f, Mráz And-
rásné 24 f, Csoli Sebestyénne 24 f, Fu-
zsik sz. Bedő Mária 24 f, Varga Mária
24 f. Ocskár Borbála 24 f, Holinszky
Mihályné 24 f, Zácsik Borbála 24 f,
Csoli Borbála 24 f, Bedő Péterné 24 f,

Marinkovics Róza 24 f, Póder Mihály
24 f, Saitz Mária 24 f, Szabó Mária 1 k,
Bognár Erzsébet 2 k, Pap Julia 2 k,
Krupai Istvánné 2 k, Bognár Mihályné
40 f Becsei Istvánné 2 k, Sperling Marga-
rita 4 k, Cziráky Almásy grófnő a két-
egyházai tagoktól 4 k 50 f.

(k = korona, f = fillér.)

(Folytatása következik.)

KIMUTATÁS

a Budapesti Központi Oltáregyesület által 1901. évben ajándékozott tárgyakról.

Jelzések: † Plébániatemplom. * Filiatemplom. ° Kápolna, zárda vagy kórház

XI. A egri főegyházmegyében.

† 1. Dédes:	1 vörös miseruha	2 corporale
1 mennyezet 4 ruddal	1 kis oltárkereszt	6 kéztörő
1 fehér vecsernyepalást.	2 fekete ministransruha	6 kehelytörő
* 2. Visonta—Halmaj:	1 kis üveg az oltárra	4 palla
1 mennyezet 2 ruddal	2 ministerkaring	4 ministerkaring.
1 fehér miseruha	6 kehelytörő	
6 oltárgyertyatartó	6 kéztörő	* 5. Zalkod—Kénezlő:
2 tabernaculumra való	3 oltárterítő.	1 fehér miseruha
gyertyatartó	* 4. Zalkod—Viss:	2 violaszínü miseruha
1 oltárkereszt	1 viola miseruha	1 kis üveg az oltárra
1 pacificale	1 fekete palást	1 alba
3 canontábla	1 öröklámpa	2 karing
2 alba	2 vörös ministransruha	2 vállkendő
1 karing	2 fekete ministransruha	2 corporale
2 corporale	1 kis üveg az oltárra	6 kehelytörő
1 oltárterítő.	1 alba	6 kéztörő
† 3. Zalkod:	2 karing	4 palla
1 fehér miseruha	2 vállkendő	1 oltárterítő.

XII. A rozsnyói egyházmegyében.

† 1. Baracsa:	1 karing, 1 alba	1 ciboriumköpenyke
1 ciborium	3 corporale.	1 velum
1 ünnepi fehér miseruha	* 2. Baracza—Füge:	2 vörös ministransruha
1 velum	1 kehely patenával	2 alba
1 beteglátogató szelencze	1 ciborium	1 karing
3 canontábla	1 ünnepi fehér miseruha	3 corporale.

Elmélkedés a legfölségebb Oltáriszentségről.

Bouillerie, carcassonei püspöktől.

A pusztai manna

I.

Jézus az Oltáriszentségben valóságos manna, a melynek a pusztai manna csak előképe volt.

Izrael fiai, midőn Sin pusztájában vándoroltak és uti készletük csaknem egészen elfogyott: zugolódni kezdtek Mózes és Áron ellen.

Az Ur azonban így szólt Mózeshez:

Meghallottam Izrael fiainak zugolódását. Mondd meg nekik, hogy kiclégitem őket és megfogják tudni, hogy én vagyok az ő Uruk és Istenük.

Másnap a föld fölületét fehér dézshez hasonló apró mag fődte.

Midőn ezt Izrael fiai meglátták, így szóltak egymáshoz: Mi ez?

Mózes pedig mondá nekik:

Ez a kenyér, a melyet az Ur adott nektek.

Ama pusztá: e világ; életünk pedig e pusztában való zarándoklás.

Mindennek hijával vagyunk ide lenni. Lelkünk pedig végtelenre vágy és azért szünetlenül keres — a nélkül, hogy ki lehetne elégíteni.

Világosságot keres, a mely bizonytalanságába bevilágítana;

mestert: a ki a jót a rossztól megkülönböztetni megtanítaná;

támaszt: ájulásai ellen;

orvost: sebei begyógyítására;

jóharátot: elveszett szépségének visszaszerzésére;

termékenyítő csirát: az erényekkel való megkoronázására;

csöpp örömet: könnyei fölszáritására;

táplálékot: ereje föntartására.

A világ mindezekből mitse adhat a léleknek; a kik a lelket szeretik, a legjobb esetben is nem tehetnek mást ide lenni, mint azt, hogy vele együtt sóhajtoznak. Ez azután panaszt és zugolódást szül, a melynek se hossza, se vége.

Az Ur azonban megkönyörül a szükölködők nyomorán.

Föláll, hogy a szegények sóhaj-tásaira feleljen.

Halljátok, oh egek, mit mondok, nyisd ki füledet, oh föld!

Édes mannát találtam, páratlanul kedves kenyeret.

A pusztá be van vele vetve, én pedig azt élvezhetem.

Midőn e mannát magamhoz veszem: *belsőmben* változás megy végbe;

elmém a világosság közepén uszik;

akaratom a jóra hajlik;

megfogyott *erőim* uj életre kelnek;

sebeim mintegy varázsütésre behegednek;

erények támadnak és virágoznak majd az elhagyatott földön, a hol az Ur kívánt lakni;

gyöngéd és atyai kéz száritja föl majd *szemeim könnyeit*;

erős leszek majd: mert tápláltatni fogok.

Meditator.

Velum.

Az «Örökimádás» mult havi számában a velumról általában volt a szó. Tekintsük most az egyes velumokat külön-külön.

A kehelytakaró.

Alakja: Négyszögletes; mindenik oldala egymással egyenlő, vagyis négyzet.

Nagysága: Egy-egy oldal hossza 54—60 cm. Oly nagy legyen, hogy a kelyhet teljesen elfödje.

Szine: Mindig a miseruha színével egyezik. E szerint van fehér, vörös, zöld, lila, fekete velum.

Anyaga: Szintén egyezik a miseruha anyagával. Ha a miseruha selyem, akkor a velum is selyem; ha egyszerű szövet, akkor a velum is az.

Ne legyen merev, azért *bélése* könnyű, puha, selyemféle lehet.

A bélés szine pedig — valamint a miseruháé, nemkülönben a szentmiseruhához tartozó többi alkatrészeké is, lehetőleg a felső szinnel egyezzenek.

Tehát a fehér velumé legyen fehér, vagy legalább fehéres; vöröse vörös, zöldé zöld, liláé lila, feketéé fekete.

A merev, pl. aranypaszománt he-

lyett puha selyempaszománt vagy rojt vehető.

Diszitése: Az előrész, a stóla és a manipulus keresztjéhez hasonló kereszttel jelölhető meg. Ez a kereszttel való megjelölés azonban nem okvetlenül szükséges.

A könnyebb kezelhetés végett más diszitést, se arany, se selyemhimzést nem keli rá alkalmazni.

Megáldani a velumot kell; de a miseruhával együttesen megáldható.

Használata: A velumot a szentmisénél rég időtől fogva használják. Már a VI. században említve van. Hormidsas pápa († 523.) Epist. 76 ad. Epiph. Episc.

«A katechumenek miséje az Offeritoriumig tartván, addig a kehely a velummal fődve maradt, hogy a még beavatatlanok szemei előtt takarva legyen». (Lonovics: Archeol. II. 108. l.)

A szentmise kezdetétől fogva fölajánlásig és szentáldozás utántól a szentmise végéig a kelyhet takarja.

A ciborium veluma.

Alakja: Kiterítve teljes körlap. Van olyan is, hogy a felső része össze van varrva, az alsó része pedig négyoldalt mintegy behasítva függ alá; a felső rész közepe nyílás a ciborium keresztje számára.

Vannak ciborium-köpenyegek, a melyek kiterítve alig félkört ábrázolnak. Ezek nem is takarhatják az egész ciboriumot; nem is felelnek meg ennél fogva sem nevüknek, sem rendeltetésüknek.

Nagysága: A ciborium-köpenyeg nagysága a ciborium nagyságától,

magasságától és térfogatától függ. Az alapelv az, hogy a velum takarja a ciboriumot.

Tehát a ciborium méreteihez kell szabni a velum méreteit; nem pedig csak úgy találomra venni, vagy rendelni a velumot.

Ennélfogva helyesen teszik az egyházi ruhák készítésével, rendelésével, ajándékozásával foglalkozók, ha a ciborium-velumok készítése, megrendelése vagy elajándékozása előtt előbb magával az illető ciboriumnak magasságával és átmérőjével jönnek tisztába.

Szine: Mindig fehér, tehát se nem vörös, se nem kék, a mint pedig azt, sajnos, nem egy helyen, még manapság is látni lehet.

Bélésnek szine is fehér.

Anyaga: Selyem.

Diszitése: Aljára arany csipke, vagy arany rojt varrható. Előrésze Jézus szent Szive, Jézus szent neve, I. H. S., bárány, pelikán vagy más, az Oltáriszentségre vonatkozó jelkép alkalmazható.*

Használata. A mikor a ciboriumban az Oltáriszentség benn van, akkor a ciborium födelén a velum is rajta legyen. Ha azonban a ciboriumban az Oltáriszentség nincs benn, akkor a velem mellőzendő. Mikor tehát a ciborium, kitisztása, purificatioja után üresen áll az oltáron; vagy pedig a

* Az ó-budai Jó Pásztor-intézet egyik ciborium-köpenyén, a mely felső részén összevarrt négy fehér selyemlapból áll, az egyik lapon I. H. S., az átellenes lapon †, a két másik lapok közül az egyiket buzakalász, a másikon szőlő van arannyal himezve.

benne levő ostyák még nincsenek konsekrálva: akkor a ciboriumot a köpeny ne takarja.

Nem egy helyen találunk ciboriumokat velum nélkül; pedig benne van az Oltáriszentség — a ciboriumban. Ez hiba, mert a *Rituale Romanum* a ciboriumnak köpenynyel, velummal való eltakarását rendeli.

Hogy e velum nem a ciboriumot elzáró fődő, hanem az ettől különböző takaró: azt nyilvánvalóvá teszi a ritualének ama rendelkezése, a mely szerint e velumnak fehérnek kell lennie; holott az a záró fődő, mint a ciborium egyik része, aranyozott fém.

Az Oltáriszentség imádása.

Imádlak, Ielkém éber pásztora és elismerem, hogy végtelenül jó és kegyes vagy. Engesztelésül ama nagy és vétkes tudatlanságért, a melylyel mindennap megbántunk: a kerubok mély tudományát ajánlom föl neked, a kikkel reménylem, hogy egykor mondani és énekelni fogom:

Imádtassék végnélkül és áldassék

A legfölségesebb Oltáriszentség.

Adorator.

A bpesti Mária-congregatio fiúnevelő-intézetének programja.

A budapesti Mária-congregatio nevelő-intézetének célja középiskolai növendékeket katolikus elvek alapján a társadalom hasznos tagjaivá nevelni. Az iskolai előadásokra a növendékek a közeli gimnáziumba jár-

nak. Az intézetbe csak keresztény katolikus növendékek vétetnek föl, kik erkölcsi magaviseletük és a tanulásban kifejtett szorgalmukkal az előirt követelményeknek megfelelnek.

A növendékek erkölcsi magaviseletéről, szorgalmáról és egészségi állapotáról a szülők havonként hivatalos értesítést kapnak.

Az iskolaév folyamán a növendékek nem távozhatnak az intézetből; a nyári nagy szünetidőre való hazabocsátás a szülők vagy megbizottjaik kíséretében és felelőssége mellett történik.

Látogatásokat a növendékek szüleik vagy ezek megbizottjaitól minden hónap első vasárnapján délután 2—5 óráig fogadhatnak.

Az iskolaév folyamán az intézetből a növendékek csak a legkritkább esetekben bocsáttatnak ki.

Levelek és egyéb küldemények egyedül az előjáróság útján juthatnak a növendékek kezeibe.

Ételküldemény ritkán, t. i. karácsonykor és a növendék névnapján vannak megengedve.

A megbetegedett növendékek számára külön helyiségek vannak fönrtartva; a betegség lefolyásáról a szülőket az előjáróság pontosan értesíti.

Ha a növendék a kívánt előmenetelt akár viseletében, akár tanulásában nem mutatja föl, a szülők fölkéretnek, hogy gyermeküket az intézetből vegyék ki. Az illető évszakra szóló díjakat az intézet vissza nem szolgáltatja.

Az intézetbe való belépés szept. 1-én történik. Jelentkezésnél a növen-

dék keresztlevele és iskolai bizonyítványa szükséges. Az iskolába való beiratás, valamint a könyvek és taneszközök beszerzése a szülőket terheli; nevükben ezt az intézeti előjáró is teljesítheti.

Az évi tartásdíj egy növendékért 570 korona (285 frt).

Ezen összeg három részben: szept. 1-én, deczember 1-én és márczius 1-én fizetendő.

A díjrészletek fizetése alkalmával 40 korona helyezendő el az intézet előjáróságánál előre ki nem számítható kiadások számára; ezen összeg hováfordításáról minden harmad végén pontos számadás adatik.

Az évi tartásdíj fejében a növendék ételmezést, házi orvost, rendes mosást, világítást, kiszolgálást és a congregatio diszruházatát kapja. Tartós és súlyos betegségek vagy rendkívüli gyógykezelések költségei külön számíttatnak föl.

Az intézet növendékei egyenruhát viselnek, melyet az intézet a szülők költségére készített.

150 centiméternyi testmagasságig két zubbony és két nadrág, felső kabát, tisztí sapka a congregatio rózsájával és hétköznapi sapka 110 korona. Nagyobb növendékeknél az egyenruha 20 koronával drágább. Meleg időjárásnál a növendékek vitorlavászonból készült nadrágot és blouset viselnek, melynek ára 15 és 20 korona.

A szükséges lábbeli: három pár cipő.

Az elhozandó fehérnemű heti váltás mellett: hat gallér nélküli nappali ing, három éjjeli ing, hat alsó nad-

rág, tizenkét zsebkendő, tizenkét pár harisnya; többszöri váltás több ruha mellett külön díjazással jár. Ágyhuzatot, ágytakarót, törülközőt, asztalkendőt az intézet ad. Szalmazsákot és vánkost az intézet a szülők költségére szerez be.

Az étkezés a következőkből áll: két reggeli, ebéd: három tál étel, uzsonna: tej vagy gyümölcs, vacsora: leves és egy tál étel.

Napirend: fölkelés: 1/26 órakor, lefekvés 8 óra után, nyáron esetleg később.

A napot délelőtt az iskolában töltik a növendékek; délután tanulás, séta, tornázás és szórakozás között oszlik meg az idő; sétára hetenkint körülbelül négyszer mennek; az üdülési idő alatt rendszeren az intézet kertjében vannak.

Külön díjazás mellett van zene- és énekoktatás.

Minden tárgyat, melyet a növendék az intézetbe hoz, az előjárónak megmutatni tartozik; az előjáró határoz a fölött, megtarthatja-e a növendék az illető tárgyakat.

Az intézet mindent, a mit a növendék magával hoz, monogrammjával és számmal lát el.

A nyáron át a növendékek a Mária-congregatio szünidei diáktelepén helyezhetők el, hol gondos felügyelet mellett tölthetik el egészben vagy részben a nyarat.

Fölvételre jelentkezni június 31-ig lehet.

*A budapesti Mária-congregatio
igazgatósága*

VII. ker., Damjanich-utca 28a. szám.

IRODALOM.

Megjelent Jézus szent Szívének követéséről négy könyv. *Arnold J.* Jézus-társasági atya után latinból magyarítá *Szombathy Sándor* kalocsa-főmegyei áldzár; kiadja *Jurcsó Antal* könyvkiadóhivatala Kalocsán, Pest-megye. Második kiadás.

Szentéletre vezető könyvet, kedvesebbet és tökéletesebbet senki sem irt a Kempis-féle «Krisztus követésénél». «A Jézus szent Szívének követése» szint annak nyomain halad. Csak még bővebben igyekeznek megmagyarázni az üdvözülés útját-módját s Jézus isteni Szívének szeretetével iparkodik lánggra gyulasztani bennünk a vágyat a szent életután.

Arnold is Kempis modorában szerkeszti négy könyvét. Jézus intelmeket ad, a tanítvány fogadja s fejezetről-fejezetre halad elő a tökéletesedésben. Az első könyv gyöngéd, szerető intelmeiben Jézus a maga szent Szívének erényeivel hasonlítja össze a tanítvány (a keresztény olvasó) bűnös állapotát.

A második könyv Jézus szent Szívének követési módját szabja meg a különféle állapotú keresztényeknek.

A harmadik könyvben a szenvedő Jézus Szíve beszél a szenvedésben csüggedőkhöz.

A negyedik arról szól, hogyan

egyesítsük megtisztult szívünket méltókép Jézus boldog szívével.

E fölöttébb üdvös lelki olvasmány Jézus Szíve tisztelői körében rég nagy kedveltségnek örvend.

Az ötven ives, diszesen kiállított könyv kötetlenül 3 korona, kötve 4 korona, mely összeg beküldése mellett bérmentesen küldetik.

Megjelent **Gonzagai szent Alajos az ifjuság példányképe és védőszentje.** Élete, követése, a hat vasárnapi ájtatosság és imádságok. Irta *Papencordt Gáspár*. Az esztergomi főhatóság engedelmével. Budapest, 1901. 16-rét, 96 lap. A vizsgálatok alkalmával igazán hasznos és pompás kiállítású ajándékkönyvecskét adott közre a Szent-István-Társulat a föntebbi munkában. Tartalma: szent Alajos élete. Szent Alajos ünnepe, hónapja és társulata. Elmélkedések a hat vasárnapra szent Alajos erényei fölött. Miseimádság szent Alajos tiszteletére. Gyónási ájtatosság. Erénytükör az ifjuság számára szent Alajos példája szerint. Szent Alajos követése a tanulmányokban. Litánia szent Alajos tiszteletére. Szent Alajos följánló imádsága a bold. Szűzhöz stb. — A remek kötésű könyvecskét szent Alajos képe díszíti. Ára 50 fillér. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

Folyóiratok. *Jézus Szentséges Szívének Hirnöke.* Kalocsa. A 6. füzet tartalma: Ime a Szív. Jézus szentséges Szívének ügyei. More Tamás. Ferdinánd, anhalt-kötheni herceg, följánlása Jézus legszentesebb Szívének.

Hermenegild. Jézus Krisztus, a századok királya. Nagy férfiak a katekizmusról. Vegyes házasságok. Jézus szentséges Szívének áldásai. Az imaapostolkodás haviszándéka juniusbán.

Két új dolgot olvasunk a *Katholikus Hitvédelmi Folyóirat májusi* füzetében; az egyik dr. Rajner Lajos praelatus-kanonok bemutató cikke: *A fejedelmi beigtatás kérdése Magyarországon* című műből. Érdekes fölfogása a tudós szerzőnek a nagyszabásúnak készülő munka. A másik *Via Crucis* című kitünő angol regény megkezdése. A többi cikkelyek is változatos tartalmuknál fogva figyelmet, elismerést érdemelnek. A jól szerkesztett folyóirat, mely havonként 4 és fél ivben, csinos kiállításban megjelenik, a *Kath. Hitvédelmi Folyóirat* szerkesztőségében, Budapest, VII. ker., Csömöri-ut 32. szám alatt rendelhető meg, egész évre 8 K, félévre 4 K lefizetése mellett.

Szent Gellért ifjusági hitszónoklati folyóirat III. évfolyamának 10. füzete (Szinek Izidor dr., szent Benedekrendi theologiai tanár szerkesztésében) a következő változatos tartalommal jelent meg: Pünkösöd után II. vasárnapra. Az Oltáriszentség vételének három legfőbb akadályja. Móroczi Emilián, pannonhalmi szent Benedekrendi apródinestertől. — Pünkösöd után III. vasárnapra. Jézus legszentebb Szívéről. Schermann Egyed, pannonhalmi szent Benedekrendi theologiai tanártól. — Pünkösöd után IV. vasárnapra. A jó munkálkodásról. Boros Alán, pannonhalmi szent Benedekrendi székesegyházi szónoktól. —

A bucsuról. Maszlaghy X. Ferencz, pápai praelatus, prépost, esztergomi kanonoktól. — A társaságról. Maszlaghy X. Ferencz, p. praelatus, prépost, esztergomi kanonoktól. — Buzdítás a jubileumi bucsu megnyerésére. Schermann Egyed dr., pannonhalmi szent Benedek-rendi theologiai tanártól. — Évzáró beszéd. Högyészi Amand, kőszegi szent Benedek-rendi gymnasiumi tanártól.

A Szent Család Kis Követe. Pécs.

Katholikus Egyházi Zeneközlöny.

Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 9.

Páduai Szent Antal Lapja. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28/b.

Szűz Mária Virágos Kertje. — Kalocsa.

Szerkesztő: Dr. Glattfelder Gyula.

JUSTH BÉLA

kárpitos-mester és diszitő,
a budapesti közp. Oltáregyesület
szállítója,

Budapesten,

VII., Rottenbiller-utca 6a.

★

Elvállal

*magánlakások, egyesületi-
és körhelyiségek teljes be-
rendezését, továbbá elfogad
és pontosan teljesít minden
e szakmába vágó javítá-
sokat.*

Hetyei Hetyey Sámuel pécsi megyés Püspök Ur Ő Méltóságának kegyes engedelmével
(lásd IV. főpásztori levél 783/901. sz.)

zarándoklat indul Lourdes-ba

Főtiszt. Schulz Károly, esperes-plébános ur lelki vezérlete alatt.

Az elindulás időpontja 1901. augusztus 26.

A visszaérkezés időpontja 1901. szept. 9.

~~~~~ Utirány: ~~~~~

Odamenet: Pécs—Barcs—Kanizsa—Szombathely—Sopron—Bécsujhely—Bécs—Linz—Salzburg—Innsbruck (pihenő-állomás) Landeck—Buchs—Sargans—Pfäffikon—Einsiedeln (pih.-állomás, híres kegyhely) Luzern—Bern—Genf—Lyon (pih.-állomás) Cette—Toulouse—Lourdes.

Visszajövet: Lourdes-től Genfig úgy mint fent, Genf (pihenő-állomás) Bern—Aarau—Zürich (pihenő-állomás) Sargans, innen ugyanazon uton mint fent Pécs-ig.

Részvételi árak:	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Pécsről...	490 kor.	375 kor.	216 kor.	Szombathelyről	464.50 kor.	351 kor.
Kanizsáról ...	472 "	363 "	208 "	Sopronból ...	451 "	342.50 "
						194 "

Ezen árakba be van tudva:

1. Az utazási jegy ára.
2. Nyolcz napi ellátás: Innsbruckban, Einsiedelnben, Lyonban, Genfben, Zürichben 1—1 nap, Lourdesban 3 nap.
3. A kocsi a vasuti állomástól a szállodáig és viszont.
4. A podgyász beszállítása az állomástól a szállodáig és viszont.

Jelentkezni lehet 1901. július hó 15-ig a zarándoklat vezetőjénél, főtiszt. SCHULTZ KÁROLY esperes-plébános urnál Német-Márokon (Baranyamegye). Ugyanott részletes illusztrált programot is lehet kapni.

WALSER-VARGA-féle

Sacerd. etiam. erga s. à 1 kor.

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYVE

gyönyörű teljes kiadásban (30 óra), Akantisz V. számos színezett művészi rajzaival és képekkel, megjelent és kapható. És pedig:

I. Számos színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel):

a) füzve 2 kor. 60 fill., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor.!

II. Finomabb papíron, színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel):

a) füzve 3 kor., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor. 40 fill., c) bőrkötés, vörösvágás 5 kor., d) bőrkötés, aranyvágás 6 kor., e) finomabb borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 8 kor.

III. Igen finom papíron, számos finoman színezett rajzokkal (összesen körülbelül 130):

a) finom bőrkötés, aranyvágás 7 kor., b) finom borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 9 és 11 kor., c) ugyanez a legfinomabb bőrbe kötve, a legfinomabb aranyozással, oxidált ezüstkapocszal 20 kor.

IV. Ugyanez a könyv öreg betűkkel (Arany Korona nagyságban):

a) jó minőségű papíron, háromszáznál több szép képpel, vászonkötésben, tokkal 6 korona, b) tartós bőrkötés, aranyvágással 7 kor.

V. Pótkönyv az első és második kiadáshoz:

A mennyivel terjedelmesebb ez a teljes kiadás (30 óra van benne), az külön is kapható.!

☛ ☛ Ára a 14 uj órának vászonkötésben 1 korona 20 fillér. ☛ ☛

Az uj teljes kiadás megrendelhető:

VARGA MIHÁLY plébánosnál Csongrád-Csanyon.

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály csongrád-csanyi plébános.

☛ Előfizetési ára ☛

Egész évre csak 2 kor. 60 fill.

Félévre csak 1 kor. 40 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Csongrád-Csanyon.

A ki kér, kap mutatványszámot ingyen.

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhímezés.*

Templom- és kápolna-berendezések.

Kitüntette: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fhg és Klotild fhgasszony ő cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.

*Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szentszobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket. Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat. Monstranciák, stáció-képek, oltárok, Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhímzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

